

**KTH Arkitektur
och samhällsbyggnad**

Författare:
Helena Wärnhjelm
E-post: helena.warnhjelm@gmail.com

Helgopriset

Att förmedla ett arkitekturpris

Examinator/ handledare:
Magnus Rönn,
Docent
Arkitekturskolan

UPPSATS I FORT- OCH VIDAREUTBILDNINGSKURSEN:
Att utvärdera arkitektur – teorier och metoder, AD242V, 7.5 hp
Arkitekturskolan, Kungliga Tekniska Högskolan, KTH, Stockholm, VT 2012

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1
Syfte och frågeställningar	1
Teori och metod	1
Material	2
Ett arkitekturpris funktion	3
Tidigare forskning	3
Avgränsningar	3
Upplägg	4
HELGOPRISET OCH DE FYRA PRISTAGARNA	5
Helgopriset	5
<i>Alnarps ladugård, pristagare 1996</i>	6
<i>Göteborgs konserthus, pristagare 2001</i>	6
<i>KTH:s bibliotek, pristagare 2004</i>	7
<i>Katrinetorps gård, pristagare 2009</i>	7
ARKITEKTERNA	8
Nedtonad skrytsamhet	8
Ingen betydelse	9
Arkitekternas diskurs av Helgopriset	9
BYGGHERRARNA	10
Stor betydelse	10
Mindre betydelse	10
Byggherrarnas diskurs av Helgopriset	11
STATENS FASTIGHETSVERK	12
Uppblåst betydelse	12
Presentationen av pristagarna	12
Statens fastighetsverks diskurs av Helgopriset	13
SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION	14
Sammanfattning	14
Diskussion	14
KÄLLOR	16
Bildförteckning	16
Elektroniska källor	16
Litteratur	17
BILAGA	18
Bilaga med skärmdumpar från Statens fastighetsverks hemsida och pristagarnas hemsidor.	18

INLEDNING

Helgopriset delas ut var fjärde år av Statens Fastighetsverk för bästa restaurering, komplettering, ombyggnad eller tillbyggnad av ett äldre byggnadsverk. Statens fastighetsverk beskriver Helgopriset som Sveriges största arkitekturpris.¹ Priset skiljer sig dock på ett västenligt sätt från andra arkitekturpris. Fastighetsverkets pris ska inte tilldelas en nyproducerad byggnad utan en *äldre* byggnad som trots förändringar behållit sina kulturhistoriska värden. Helgopriset har fram tills idag delats ut fyra gånger.

Ett arkitekturpris syfte är att belysa god arkitektur och uppmärksamma dessa exempel både inom och utanför branschen. Statens fastighetsverks arkitekturpris kan beskrivas som ett arkitekturpris som ska visa på hur kulturhistoriska värden kan tillvaratas på ett förtjänstfult sätt, utan att förhindra byggandens utveckling.

Att Helgopriset definieras som Sveriges centrala arkitekturpris gör att en vinst av priset bör ses som prestigefullt. Arkitekturpriset blir en tillgång för utdelare och mottagare av priset att belysa på sina hemsidor. Hemsidorna möjliggör för utdelare och mottagare att själva definiera arkitekturprisets betydelse. Genom att undersöka deras hemsidor kan en övergripande uppfattning fås av pristens betydelse för de inblandade.

Syfte och frågeställningar

Hur Statens Fastighetsverk och pristagarna av Helgopriset väljer att belysa och uppmärksamma sin vinst är ämnet för denna uppsats. Uppsatsen syftar till att undersöka hur Statens Fastighetsverk jämte pristagarna skriver om Helgopriset på sina hemsidor och därmed vilket värde de ger priset. För att ringa in hur Helgopriset beskrivs har tre aktörer identifierats: Statens fastighetsverk, arkitektkontoret och byggherren, utdelare respektive mottagare av priset.

De frågeställningar som har varit vägledande i arbetet med uppsatsen är: Hur beskriver och värdesätter Statens Fastighetsverk Helgopriset och dess pristagare på sin hemsida? Hur beskriver och värdesätter de vinande arkitektkontoren och byggherrarna Helgopriset på sina hemsidor?

Teori och metod

För att förstå hur aktörerna väljer att presentera och använda sig av Helgopriset på sina hemsidor har jag använt mig av diskursanalys. Diskursanalys kan beskrivas som ett angreppssätt där teoretisk utgångspunkt och metod är sammanlänkade.

Diskursanalysen utgår ifrån fyra nyckelpremisser grundade i ett socialkonstruktionistiskt angreppssätt. De fyra nyckelpremisserna är: en kritisk inställning till självklar kunskap. Det vill säga att vår kunskap om världen inte är objektiv, utan en produkt av vår världsbild. Den andra nyckelpremissen är att vår kunskap om världen är kulturellt och historiskt präglade. Det sätt som vi uppfattar världen skapas och upprätthålls genom sociala processer, kunskap frambringas genom social interaktion. Den fjärde premissen är att en bestämd världsbild leder till att vissa sociala handlingar blir naturliga, medan andra otänkbara.² Diskursanalysen ser dock inte dessa processer som deterministiska. Genom språket skapar vi representationer av verkligheten, språket konstituerar den sociala världen, identiteter och relationer, språket frammanar eller konstituerar vår verklighet.³ Men genom tal och skrift kan vi också omförhandla vår världssyn.⁴ Diskursanalys blir därmed relevant för denna undersökning då den möjliggör en metod för att undersöka hur utdelare och mottagare väljer att värdera Helgopriset genom sina egna texter på hemsidorna.

¹ Statens fastighetsverk: "Helgo – Statens fastighetsverks arkitekturpris"

http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/priser_och_stipendier/2008/helgopriset_2008.html, besökt: 13/4-12.

² Marianne Winther Jörgensen, Louise Philips: *Diskursanalys som teori och metod*, Studentlitteratur, Lund 2000, s. 11-12.

³ Mats Börjesson, Eva Palmblad (red.): "Introduktion". I: *Diskursanalys i praktiken*, Liber, Stockholm 2007, s. 10.

⁴ Winther Jörgensen, Philips 2000, s. 17-18.

I undersökningen har jag använt mig av diskurspsykologi, som är en egen inriktning inom diskursanalys. Diskurspsykologins syfte är att undersöka hur människor använder diskurser till att framställa sig själva och världen på ett fördelaktigt sätt i social interaktion.⁵ Diskurspsykologin undersöker därmed betydelsebildningar genom olika medier. I uppsatsen blir den skrivna information som de olika aktörerna publicerar genom sina hemsidor de medier som undersöks för att urskilja hur utdelare och mottagare använder sig av Helgopriset i sina diskurser.

Diskurspsykologins utgångspunkt är att fenomen endast får mening genom diskurs.⁶ Enligt detta synsätt får Helgopriset inte någon betydelse förrän de olika aktörerna väljer att behandla priset i sina olika diskurser. Diskurspsykologin utgår ifrån att människor använder diskurser aktivt som resurser för att definiera sin identitet. Helgopriset kan därmed ses som ett sätt för utdelare och mottagare att definiera sin identitet som professionella aktörer på en marknad.

Det är genom språket som vi når verkligheten enligt ett diskursanalytiskt angreppssätt. Metoden för denna undersökning är därmed en komparativ studie av texter som pristagarna av Helgopriset och prisutdelaren Statens Fastighetsverk har producerat. En komparativ studie är relevant för denna uppsats då skillnader och likheter mellan de olika mottagarna, och mellan mottagare och utdelare blir tydliggjorda. Syftet med att använda sig av diskursanalys är inte att förstå vad människor *verkligen* menar eller hur det *egentligen* ser ut bakom diskursen. Utan föremålet för analysen är diskurserna själva för att utröna vilka mönster som finns i materialet och klargöra hur aktörerna synliggör priset på sina hemsidor.⁷

Material

Det huvudsakliga materialet för denna studie är Statens Fastighetsverks hemsida och pristagarnas hemsidor. Pristagarna har delats in i arkitektkontor och byggherrar, båda aktörernas hemsidor har undersökts. Statens Fastighetsverks facktidskrift Kulturvärden som finns tillgänglig på deras hemsida har varit till stor hjälp.⁸

För att undersöka hur de olika pristagarna väljer att skriva om Helgopriset har deras olika hemsidor valts som material. Hemsidorna har möjliggjort en läsning av text som mottagare och utdelare själva skrivit och analysera det budskap de valt att förmedla. Andra artiklar eller intervjuer från dagstidningar hade inte kunnat förmedla det direkta tilltal som hemsidorna erbjuder, de har därför inte ingått i forskningsmaterialet.

Hemsidorna är för de olika aktörerna ”ett fönster ut i omvärlden” här kan de själva välja vad de vill lyfta upp som viktigt och ge stor plats och vad som är mindre viktigt. Hemsidorna blir ett sätt för de olika företagen och myndigheterna att själva forma sin identitet eller varumärke för allmänheten, det vill säga forma på vilket sätt de vill uppfattas.

En problematik i empirin är tidsaspekten. För de flesta pristagarna är det flera år sedan byggnaderna tilldelats Helgopriset. Hemsidorna uppdateras vanligtvis regelbundet och det kan därför tänka sig att information om priset hamnar längre ner för att ge plats för aktuella händelser. En möjlig väg för att undvika detta hade varit att undersöka de cachade hemsidorna från tiden för prisutdelningen. Jag har dock medvetet valt att undersöka hemsidorna så som de ser ut vid skrivande stund för att även få in ett tidsperspektiv i materialet. Statusen ett arkitekturprisets kommer med anser jag inte bli mindre med åren även om nyhetsvärdet inte är lika stort. Av den anledningen borde Helgopriset ändå ha en plats på de olika hemsidorna, trots tidsaspekten.

⁵ Winther Jørgensen, Philips 2000, s. 13-14.

⁶ Winther Jørgensen, Philips 2000, s. 104.

⁷ Winther Jørgensen, Philips 2000, s. 28. Se även Börjesson Palmblad 2007, s. 12.

⁸ Kulturvärden: http://www.sfv.se/cms/sfv/galleriet/kulturvarden/kv_2011/kulturvarden_nr2_1256.html, besökt: 23/5-12.

Ett arkitekturpris funktion

Ett arkitekturpris tilldelas en byggnad för att den utmärker sig på ett positivt sätt. En prisvinnande byggnad anses av arkitektkåren eller andra aktörer inneha arkitektonisk kvalitet.⁹ Ett arkitekturpris ses därmed som en positiv utmärkelse som understryker byggnadens mervärde. I uppsatsen utgår jag från att ett arkitekturpris innehar två värden: ett nyhetsvärde och ett långsiktigt värde. Nyhetsvärdet är som störst när prisvinnaren utses för ett arkitekturpris, nyheten gör arkitekturpriset mer värdefullt att framhålla för både utdelare och pristagare. Ju längre tiden går desto mindre blir nyhetsvärdet och behovet eller viljan att prata om utmärkelsen blir mindre. Det långsiktiga värdet består av de kvalitetsvärden för god arkitektur som arkitekturpriset står för. Värdet blir därmed långsiktigt då kvaliteterna hos byggnaderna består så länge inte byggnaderna förändras. Kvalitetsvärdena är aktuella även när nyhetsvärdet minskat. Uppsatsen utgår ifrån att det är dessa två värden som utgör ett arkitekturpris för utdelare och mottagare.

Tidigare forskning

Svensk forskning har behandlat ett flertal inhemska arkitekturpriser. Genomgående för forskningen är att kvalitetsbegreppet undersöks och blir en central del av undersökningen. I artikeln *Att bedöma arkitektonisk kvalitet – om konsten att utse prisvinnare* undersöker Magnus Rönn hur juryn för Stenpriset går tillväga för att utse en prisvinnare samt vilka kvaliteter i byggnaderna som blir centrala att lyfta fram för juryn.¹⁰

I uppsatsen *Träpriset – Om att lägga ribban för svensk träarkitektur* undersöker Mats Beckman Träprisets kvalitetskriterier. Beckman jämför hur priskriterierna för Träpriset, så som de beskrivs i prisets stadgar, går att utläsa i juryutlåtandena över de nominerade förslagen. Undersökningen utgår från 2008 års nominerade förslag till Träpriset.¹¹

Jakob Weinert undersöker i sin uppsats *Årets byggnad i Södertälje* hur Södertälje kommun använder sig av kommunens eget arkitekturpris, vilken funktion priset fyller för utdelare och pristagare. Som en del i sin undersökning har han också undersökt hur de nominerade bidragen och pristagarna använder sig av arkitekturpriset på sina hemsidor. Hans resultat blir att en övervägande del av arkitektkontoren och byggherrarna inte skriver om priset på sina hemsidor.¹²

Eva M Persson har i sin uppsats *Tre av Sveriges arkitekters arkitekturpris – guldstolen, kasper salinpriset, planpriset* undersökt skillnader och likheter i betraktandet av kvalitet när juryn för respektive pris utser sina prisvinnare. Som en del i uppsatsen har hon även undersökt vad som skrivs om arkitekturpriserna i dagspress.¹³

Föreliggande uppsats behandlar också ett arkitekturpris, men skiljer sig från tidigare uppsatser då prisets betydelse för utdelare och prisvinnare är den centrala frågeställningen och inte kvalitetsbegreppet i sig. Fokus ligger på hur aktörerna redovisar priset och presenterar sig som prisutdelare respektive prismottagare. Kvalitet uppträder som ett medel i dessa diskurser.

Avgränsningar

Då uppsatsens syfte är att undersöka hur arrangören och pristagaren väljer att belysa priset på sina hemsidor har inga intervjuer eller undersökningar med vare sig juryn eller pristagarna gjorts. Materialet

⁹ Magnus Rönn: "Att bedöma arkitektonisk kvalitet – om konsten att utse prisvinnare", *Nordisk Arkitekturforskning* nr 3, 2003, s. 89.

¹⁰ Magnus Rönn: "Att bedöma arkitektonisk kvalitet – om konsten att utse prisvinnare", *Nordisk Arkitekturforskning* nr 3, 2003.

¹¹ Mats Beckman: *Träpriset. Om att lägga ribban för svensk träarkitektur*, Stockholm: Kungliga Tekniska Högskolan, Skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad 2008.

¹² Weinert, Jakob: *Årets byggnad i Södertälje*, Stockholm: Kungliga Tekniska Högskolan, Skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad 2010.

¹³ Persson, Eva M: *Tre av Sveriges arkitekters arkitekturpris – guldstolen, kasper salinpriset, planpriset*, Stockholm: Kungliga Tekniska högskolan, Skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad 2010.

har avgränsats genom att det huvudsakligen utgörs av hur varje aktör väljer att framställa Helgopriset genom text på sina egna hemsidor.

Antalet pristagare har gett en naturlig avgränsning. Priset har fram tills idag delats ut fyra gånger, det har gjort det möjligt att undersöka alla fyra pristagare utan att omfånget blivit för stort.

Upplägg

Uppsatsen inleds med en beskrivning av Helgopriset samt de fyra prisvinnarna. Därefter följer tre kapitel som går igenom arkitekternas, byggherrarnas och Statens Fastighetsverks framställning av Helgopriset. I det sista kapitlet ges en sammanfattning och en avslutande diskussion.

HELGOPRISET OCH DE FYRA PRISTAGARNA

Helgopriset

Helgopriset instiftades 1996 av Statens fastighetsverk för att belöna skickligt genomförda tillägg eller restaureringar till äldre byggnadsverk. Prissumman är på 150 000 kr och kommer från Helgo Zettervalls fond. Fonden instiftades av Helgo Zettervalls son på 1930-talet till sin fars minne. Fondens syfte var att hjälpa arkitekter som på grund av ålder eller sjukdom var i behov av ekonomiskt stöd. Fanns pengar sedan över skulle de förvaltas av Statens fastighetsverk för att främja den svenska byggnadskonstens utveckling. Det är till största del dessa ekonomiska medel som ligger till grund för Helgopriset.¹⁴ På Statens fastighetsverks hemsida går det att läsa att Helgopriset ska tilldelas:

”...bästa restaurering, komplettering, ombyggnad eller tillbyggnad av ett äldre byggnadsverk, där bearbetning och tillägg tillvaratar, utvecklar eller arkitektoniska kvaliteter till en god helhet med bevarande av byggnadsverkets kulturhistoriska värde.”¹⁵

Syftet är alltså att premiera ett tillvaratagande av äldre arkitektur för nya ändamål. Detta är i linje med Statens fastighetsverks ambition som myndighet; en av de största uppgifterna för fastighetsverket uppges vara att bevara byggnadernas själ och karaktär, men samtidigt anpassa dem efter dagens behov och användning.¹⁶

Det kriterium som bidragen måste uppfylla för att kunna tilldelas arkitekturpriset är att byggnaden skall ligga i Sverige. Byggnaden behöver däremot inte vara byggnadsminne eller inneha något annat kulturhistoriskt skydd. Byggnaden behöver inte heller vara i statlig eller kommunal ägo.¹⁷ Något kriterium för hur gammal byggnaden bör vara finns inte heller. Den enda tidsangivelse som ges är att det ska vara ett ”äldre” byggnadsverk. Var denna åldersgräns går blir därmed upp till juryn att avgöra när de olika nomineringarna kommer in.

Värt att notera är att det inte finns något krav på att byggnaden ska ha ett av staten eller kommunen utpekat kulturhistoriskt värde för att tilldelas priset, men att byggnaden ändå förväntas inneha ett kulturhistoriskt värde. Byggnadens kulturhistoriska värde avgörs därmed av den som nominerar byggnaden, bedömer objektet och delar ut priset.

Alla har rätt att skicka in förslag på pristagare till Statens fastighetsverk. Förslag till pristagare hämtas in från Statens fastighetsverk, Riksantikvarieämbetet samt Konsthögskolans avdelning för restaureringskonst och Sveriges arkitekter. Juryn väljer sedan ut ett antal förslag som blir nominerade till priset. De nominerade offentliggörs med motiveringar från juryn. Därefter utser juryn en pristagare på en högtidlig sammankomst i slutet av november, med anslutning till Helgo Zettervalls födelsedag.¹⁸

Juryn består av representanter från Statens fastighetsverk, Riksantikvarieämbetet, Konsthögskolans avdelning för restaureringskonst samt Sveriges arkitekter. Alltså samma organisationer och myndigheter som också bidrar med förslag på byggnader de anser bör nomineras till Helgopriset. Juryn

Helgoprisets logotyp. Illustration: Carl Johan Hane

¹⁴ Statens fastighetsverk: ”Helgo – Statens fastighetsverks arkitekturpris”, besökt: 8/3-12.

¹⁵ Statens fastighetsverk: ”Stadgar för Statens fastighetsverks arkitekturpris Helgo – för bästa restaurering eller komplettering av äldre byggnadsverk”, s. 1.

¹⁶ ”Statens fastighetsverks uppdrag” http://www.sfv.se/cms/om_sfv/Vart_oppdrag.html, besökt: 12/3-12.

¹⁷ Statens fastighetsverk: ”Stadgar för Statens fastighetsverks arkitekturpris Helgo – för bästa restaurering eller komplettering av äldre byggnadsverk”, s. 1.

¹⁸ Statens fastighetsverk: ”Stadgar för Statens fastighetsverks arkitekturpris Helgo – för bästa restaurering eller komplettering av äldre byggnadsverk”, s. 1.

består av experter inom kulturarvs- och restaureringsområdet. Tävlingsjuryn består av sju ledamöter inklusive ordföranden. I 2008 års jury ingick tre ledamöter och ordföranden från Statens fastighetsverk, samt en representant vardera från Riksantikvarieämbetet, konsthögskolan och Sveriges arkitekter. Prissumman på 150 000 kr ska fördelas av juryn mellan arkitekt och företrädare för beställaren. Förutom prissumman tilldelas också en plakett som ska fästas på byggnadsverket.¹⁹

Helgopriset ska alltså tilldelas en byggnad som genom restaurering eller tillägg tillvaratar byggnadens kulturhistoriska värde och samtidigt skapar en helhet mellan nytt och gammalt. Byggnaden behöver inte ha ett utpekat kulturhistoriskt värde, men då juryn består av företrädare från de största kulturhistoriska organisationerna i Sverige är det svårt att tänka sig att en byggnad utan allmänt vedertagna kulturhistoriska värden skulle tilldelas Helgopriset.

Alnarps ladugård efter ombyggnad. Foto: okänd.

Alnarps ladugård, pristagare 1996

Alnarps ladugård ligger på Alnarps Lantbruksuniversitets campus i Lomma kommun. Ladugården byggdes om för att ge plats åt en aula och ett bibliotek till Universitetet.

Ladugården är från 1860-talet och samtida med Alnarps slott. Både ladugården och slottet uppfördes för det nya lantbruks institutets räkning som inrättats vid Alnarp. Och hade således från första stund ett undervisningsyfte.²⁰

Byggherre vid tiden för ombyggnaden var Vasajorden AB som senare har köpts av Akademiska hus. Arkitekten var Erik Wikerstål. Vid ombyggnaden har arkitekten tagit fasta på byggnadens enkelhet och detaljfattigdom och låtit det gå igenom i den nya interiören. Äldre foton har använts för att rekonstruera fasaden.²¹ Ombyggnaden innebar att ladugården gjordes om för att innehålla aula och bibliotek, två funktioner som behövdes vid Alnarps Universitet. Byggnaden anpassades därför efter dagens behov på platsen. Alnarps ladugård har även vunnit Europa Nostras pris 1999.²²

Byggherre vid tiden för ombyggnaden

Göteborgs konserthus. Tillbyggnad i vit puts. Foto: okänd.

Göteborgs konserthus, pristagare 2001

Göteborgs konserthus ritades av Nils-Einar Eriksson 1936. Konserthuset är en funktionalistisk byggnad med tydliga klassicistiska drag. De klassicistiska dragen kan främst ses på fasaden då Eriksson ville anpassa konserthuset till de andra byggnaderna runt Götaplatsen.²³ Invändigt är dock byggnaden helt modernistisk.

Behovet av ett större konserthus med fler lokaler

¹⁹ Statens fastighetsverk: "Stadgar för Statens fastighetsverks arkitekturpris Helgo – för bästa restaurering eller komplettering av äldre byggnadsverk", s. 1.

²⁰ F. Nilsson: "Historisk översikt". I: *Alnarps institutet 100 år*, Alnarps Institut, Alnarp 1962, s. 11-14.

²¹ Hans Landberg: "Fastighetsverkets arkitekturpris till Alnarp", *Kulturvärden* nr 4, 1996, s. 12.

²² Akademiska hus: "Alnarpsgården"

<http://www.akademiskahus.se/index.php?id=468&strEstateUID=M0026620&strEstateAreaUID=lu6>, besökt: 12/3-12.

²³ Eva Rudberg: "Den tidiga funktionalismen 1930-1940". I: *Att bygga ett land*, red. Claes Caldenby, Arkitekturmuseet, Stockholm 1998, s. 106.

för den växande symfoniorkestern ledde till att en tillbyggnad ritades. Arkitekterna för tillbyggnaden är Mats Karlsson och Ulla Antonsson från White arkitekter.²⁴ Tillbyggnaden placerades på konserthusets baksida. Byggherren och förvaltare är Higab-gruppen i Göteborg. Tillägget består av en ny byggnadsvolym som med sina proportioner ansluter till konserthuset. Den nya byggnadsvolymen är ett tydligt tillägg då den har en putsad fasad, medan den gamla byggnaden har kvar sin tegelfasad. Den nya byggnadsdelen innehåller främst arbets- och övningsrum för de anställda.²⁵

KTH:s bibliotek, pristagare 2004

KTH:s huvudbibliotek består av en inglasad tillbyggnad till Erik Lallersteds vinkelställda laboratoriebyggnad från 1917. Den nationalromantiska laboratoriebyggnaden är med sina tegelfasader typisk för det tidiga 1900-talets stilideal.

Den inglasade tillbyggnaden är ritad av Per Ahrbom på beställning av byggherren Akademiska hus.²⁶ Tillbyggnaden byggdes för att ge rum för ett rymligt bibliotek mitt på campus och skapa fler läsplatser för studenterna. Den överglasade gården innehåller bibliotekets bokhall medan sidobyggnaderna inrymmer läseplatser för studenterna. Sambandet mellan gårdsrum och byggnader har återställts och utvecklats. Biblioteket är med sin glasfasad ett tydligt tillägg på det tegeldominerande campusområdet.

KTH:s bibliotek med glasfasad. Foto: Åke E:son Lindman.

Katrinetorps gård, pristagare 2008

Östra magasinet på Katrinetorps gård tilldelades Helgopriset 2008

för en lyhörd restaurering. Katrinetorps gård, från tidigt 1800-tal, ägs av Malmö stad. Gården var från början ett landeri och sommarnöje åt välbeställda borgare. Fram till 1996 bedrevs jordbruk vid gården,

Östra stallen Katrinetorps gård. Foto: okänd.

därefter tog fastighetskontoret vid Malmö stad över egendomen. Från 1996 fram till idag har en varsam restaurering pågått för att återställa gården och dess trädgård till ursprungligt skick.²⁷ Arkitekt för restaureringarna var Ulf Ernfors och byggherre var Malmö stad. Restaureringen och upprustningen av gården har gjort Katrinetorps gård till en levande byggnad med restaurang, antikhandel och konferensverksamhet. I Statens fastighetsverks egen tidning beskrivs Katrinetorps gård som ”en oas och med möjlighet för både nya och gamla malmöbor att relatera till det förflutna.”²⁸

²⁴ Anders Bodin: ”Värme och ljus bakom en sval fasad. Göteborgs konserthus – vinnare av Helgopriset 2001” *Kulturvärden* nr 4, 2001, s. 34.

²⁵ Bodin 2001, s. 34.

²⁶ ”KTH:s bibliotek fick tredje Helgopriset”, *Kulturvärden*, nr 4, 2004, s. 36.

²⁷ Thomas Hellquist: ”Helgopriset 2008”, *Kulturvärden*, nr 1, 2009, s. 38-39.

²⁸ Hellquist 2009, s. 38.

ARKITEKTERNA

För arkitekterna innebär ett arkitekturpris en offentlig bekräftelse av branschen för ett väl utfört arbete. Priset innebär också en merit som kan användas av arkitekterna för att intyga för nya beställare om att ett eventuellt projekt kommer falla väl ut och hålla en hög kvalitet. Att tydligt visa upp vilka arkitekturpris kontoren vunnit borde därför vara ett viktigt sätt för kontoren att utmärka sig på marknaden. Ur ett diskurspsykologiskt synsätt blir Helgopriset ett sätt att definiera sin identitet som expert på kulturhistoriska arkitekturprojekt genom att använda sig av priset i sin diskurs vid marknadsföringen av tjänster.

Nedtonad skrytsamhet

Genomgående för alla fyra arkitektkontor som ingår i studien är att ingen på ett tydligt sätt visar att de vunnit priser för sina tidigare byggnader. De två större arkitektkontoren som ingår i undersökningen, White arkitekter och Ahrbom & Partner arkitekter, har båda väl utbyggda och fungerande hemsidor. Ingen av hemsidorna har dock en tydlig flik för utmärkelser eller priser. För att finna information om priserna är man som besökare tvungen att leta sig längre in på hemsidan. På Whites hemsida kan besökaren genom att scrolla ner längst ner på första sidan hitta fliken ”tjänster och marknadsområden” under den fliken går det att finna ytterligare en flik som heter ”byggnadsvård”. Under ”byggnadsvård” finns en löpande text om vilka tjänster inom byggnadsvård White arkitekter erbjuder och på vilket sätt de arbetar. Här nämns också tidigare utförda projekt och vilka projekt som tilldelats arkitekturpriser.²⁹

För att ta del av informationen krävs att besökaren är så intresserad att han eller hon väljer att söka sig längre in på hemsidan och läsa en löpande text för att ta del av informationen att White arkitektkontor tilldelats Helgopriset för Göteborgs konserthus. I texten går endast att läsa att Göteborgs konserthus tilldelats Helgopriset. Det finns ingen motivering till priset eller vidare information om vad Helgopriset innebär. Läsaren förutsätts ha kunskap om priset själv. Informationen finns att få, men är inte synlig för alla besökare på hemsidan.

På Ahrbom & partners hemsida är information om Helgopriset lite enklare att finna. På första sidan finns fliken ”Uppdrag” under denna flik finns underfliken ”Byggnader för utbildning och forskning”. I denna flik går det sedan att scrolla ner längs en kronologisk lista över tidigare uppdrag. Här finns KTH:s bibliotek presenterat med en liten bild och en text på två meningar som förklarar uppdraget och vilka pris ombyggnaden tilldelats.³⁰

Precis som på Whites hemsida förutsätts besökaren ha förkunskap om de olika arkitekturpriserna och vad de innebär. Ingen förklaring eller motivering till varför arkitektkontoret tilldelats priset går att finna på hemsidan. Ett skäl till varför det finns så lite information om priset skulle kunna relateras till att det hunnit gå över fem år sedan prisen delades ut och det därmed inte anses vara aktuell information. Det är dock anmärkningsvärt att så lite information finns om prisen då de långsiktiga kvalitetsvärdena ett arkitekturpris kan tänkas ha i marknadsförings syfte inte är tidsbundna. Resultatet tyder på att det främst är nyhetsvärdet och inte ett mer långsiktigt kvalitetsvärde som är det viktigaste för arkitektkontoren i det här fallet. Kvalitetsutmärkelsen med kulturhistoriska förtecken kan endast anses ha relevans för White arkitekter som nämner priset i samband med att de gör reklam för hur de arbetar med byggnadsvård.

²⁹ White: ”Byggnadsvård” http://white.se/tjanster_och_marknadsomraden#byggnadsvard, besökt: 13/3-12.

³⁰ Ahrbom & Partner: ”byggnader för utbildning och forskning” <http://www.aop.se/Sidor/Ram-uppdrag.html>, besökt: 13/3-12.

Ingen betydelse

På de två mindre arkitektkontorens hemsidor finns ingen information om prisen att få. Erik Wikerståls hemsida ligger nere och går därför inte att undersöka. Ulf Ernfors arkitektkontors hemsida Bygg-A innehåller endast foton på tidigare projekt, och kontaktinformation. Ingen information om tidigare projekt går att finna på hemsidan. En bild av Katrinetorps gård finns, men ingen bildtext som berättar att det är just Katrinetorps gård. På dessa hemsidor blir det omöjligt för besökaren att hitta information om de priser och utmärkelser som arkitektkontoren kan ha tilldelats. De två mindre arkitektkontoren verkar inte ha något behov av att marknadsföra sin kulturhistoriska kompetens som mottagare av priset.

Arkitekternas diskurs av Helgopriset

Sammanfattningsvis visar materialet att de två större arkitektfirmorna upplyser besökarna på hemsidan om att de tilldelats Helgopriset medan de två mindre arkitektfirmorna inte skriver om priset på sina hemsidor. Den information som finns att tillgå på hemsidorna är kortfattade texter om att de tilldelats Helgopriset och vilket år det var. Längre beskrivningar om varför de tilldelats priset och vad priset innebär finns inte. De större arkitektkontoren använder sig av Helgopriset som en del i det sätt de väljer att presentera och definiera sig själva. Helgopriset utgör här ett mervärde som enbart ett arkitekturpris. De kulturhistoriska kvalitetsvärden, som är unikt för Helgopriset, är inte framträdande bland arkitektkontoren.

De mindre arkitektkontoren har ingen information alls på sina hemsidor. Hemsidorna verkar inte fylla samma funktion för de mindre arkitektkontoren som för de större, det vill säga att nå ut med sitt budskap. Att marknadsföra sin kulturhistoriska kompetens med hjälp av hemsidorna verkar inte behövas för de mindre arkitektkontoren.

Helgopriset får betydelse då priset nämns i arkitekternas diskurs, men kan inte sägas få en så en stor betydelsebärande roll då arkitektkontoren på hemsidorna inte väljer att närmare kommentera priset och vad det innebär. En skillnad framträder här mellan hur utdelare och mottagare värderar priset. Den betydelse som Statens fastighetsverk ger priset motsvaras inte av hur arkitekturkontoren redovisar utmärkelsen. Arkitektkontorens kulturhistoriska kompetens är således en diskurs som har en svag ställning i deras marknadsföring av tjänster på företagets hemsidor.

BYGGHERRARNA

De fyra byggherrar som tilldelats Helgopriset förvaltar också byggnaderna. Alla fyra byggnaderna hyrs ut för olika ändamål. Akademiska hus hyr ut Alnarps ladugård och KTH:s bibliotek för akademiska ändamål, medan Malmö stad och Higab-gruppen uthyrning av Katrinetorps gård och Göteborgs konserthus är för rekreativ ändamål. Alla fyra förvaltare är beroende av hyresgäster och ett arkitekturpris skulle kunna ses som ett bra sätt att visa på att deras byggnader håller en hög kvalitet samtidigt som byggnaderna behandlas med respekt, då Helgopriset delas ut till de som lyckats tillvarata de kulturhistoriska värdena samtidigt som byggnaderna anpassas till nya ändamål. Återigen skulle priset kunna bli en garanti att visa upp i en diskurs som kulturhistoriskt intresserade byggherrar och förvaltare av fastigheter med förmåga att synliggöra fram långsiktiga värden.

Stor betydelse

Den byggherre som ger den mest omfattande information om sina utmärkelser och vad Helgopriset innebär är Akademiska hus. De har, som tidigare nämnts, tilldelats Helgopriset för KTH:s bibliotek och har ”ärvt” ett pris genom att köpa Alnarps ladugård. Akademiska hus har på sin hemsida, under fliken ”fastigheter”, en tydlig underflik med namnet ”utmärkelser”. Där radas alla utmärkelser som Akademiska hus fått genom åren upp.³¹ Under KTH:s bibliotek och Helgopriset går det att ta sig till en ny sida där information om byggnaden, juryns motivering och vad Helgopriset är för ett pris samt prissumman står att läsa. I texten poängteras också hur många som var nominerade, för att indikera att det funnits konkurrens om priset.³²

Alnarps ladugård finns inte med på listan över utmärkelser. På fastighetens egen informations-sida finns dock information om att byggnaden tilldelats Helgopriset och även Europa Nostra. På hemsidan finns också en äldre artikel från tiden då nomineringarna till Helgopriset 2004 offentliggjordes. I artikeln nämns de byggnader som är nominerade och förvaltade av Akademiska hus. Information om tidigare pristagare finns, samt att Alnarps ladugård tidigare fått priset beskrivs också. I artikeln skrivs uttryckligen att de hoppas på en vinst.³³

För Akademiska hus tycks Helgopriset och andra utmärkelser spela en stor roll och får en framträdande plats på hemsidan. Det är inte bara ett upprärande av priser utan förklarande texter om prisen och texter där Akademiska hus uttrycker sin förhoppning om att offentliggjorda nomineringar ska leda till vinst. Här finner vi en byggherre och fastighetsförvaltare som presenterar sig som pristagare i en marknadsorienterad diskurs.

Mindre betydelse

Malmö stad har på sin hemsida en informationssida om Katrinetorps gård. Här finns information om gården, information om olika aktiviteter på gården så som café och gårdsbutik. Evenemang och guidningar och annan besöksinfo finns också. Bland denna information om Katrinetorps gård syns också fliken ”utmärkelser”.³⁴ Under denna flik finns de tre priser som Katrinetorps gård belönats med redovisade. Helgopriset är det senaste pris gården erhållit, det står nedskrivet tillsammans med ett hedersomnämmande från Årets stadsbyggnadspris och priset för Malmös bästa uteservering 2009. Den infor-

³¹ Akademiska hus: ”Utmärkelser” <http://www.akademiskahus.se/index.php?id=437>, besökt: 15/3-12.

³² Akademiska hus: ”KTH:s bibliotek fick Helgopriset” <http://www.akademiskahus.se/index.php?id=457&lNewsID=5121573-12>, besökt: 15/2-12.

³³ Akademiska hus: ”Två av våra byggnader nominerade till Helgopriset” <http://www.akademiskahus.se/index.php?id=457&lNewsID=511>, besökt: 15/3-12.

³⁴ Malmö stad: ”Katrinetorp” <http://www.malmo.se/katrinetorp>, besökt: 16/3-12.

mation som finns att få om Helgopriset på sidan är att priset delas ut var fjärde år och att Katrinetorps gård tilldelats priset för en varsam restaurering.³⁵

Denna information bör sättas i kontext med syftet för Katrinetorps hemsida. Det är tydligt att hemsidan är en informations- och reklamsida för gården, vilka möjligheter det finns att hyra gården för olika evenemang som konferenser, bröllop med mera. Att visa upp de utmärkelser gården tilldelats blir ett sätt för Malmö stad att intyga potentiella kunder om att gården är en god miljö för olika slags evenemang. På detta sätt skiljer sig Malmö stads hemsida från Akademiska hus hemsida.

På Higab-gruppens hemsida finns information om Göteborgs konserthus, men ingen information om att byggnaden tilldelats Helgopriset. Den information som finns är kontaktuppgifter ansvariga personer för förvaltningen av byggnaden.³⁶ Hemsidan ser till största del ut att fylla ett praktiskt informationssyfte. Ingen information om byggnaden och det arkitekturpris det tilldelats står att finna på deras hemsida. På Göteborgs-Symfonikernas, det vill säga konserthusets hyresgäster, hemsida finns information om tillbyggnaden. I texten nämns att tillbyggnaden uppmärksammats genom flera olika arkitekturpriser, men vilka priserna är nämns inte.³⁷ Att Göteborgs konserthus tilldelats Helgopriset går inte att läsa på hemsidorna.

Byggherrarnas diskurs av Helgopriset

Hur byggherrarna väljer att föra in Helgopriset på sina hemsidor varierar tydligt. Akademiska hus använder sig av Helgopriset på flera olika sätt när de beskriver sina fastigheter medan Malmö stad nämner priset och Higab-gruppen inte nämner utmärkelserna alls. Att materialet skiljer sig åt så tydligt kan ha att göra med byggherrarnas olika syften med hemsidorna.

Akademiska hus hemsida för mer en dialog med besökaren och är mer användarvänlig än vad de andra hemsidorna är. Det finns mycket information och artiklar som rör fastigheterna att tillgå för läsaren. Malmö stads informationssida om Katrinetorp har mer information om hur du kan hyra lokalerna och vilka slags arrangemang de kan tänka sig i byggnaden. Hemsidan vänder sig på ett tydligt sätt till potentiella besökare eller kunder. Higab-gruppens hemsida har i sin tur en mer praktisk information. Kontaktuppgifter till förvaltare med mera är lättillgängligt medan information om byggnaden och dess utmärkelser helt saknas.

De fastighetsbolag som använder sig av hemsidorna på ett mer riktat sätt mot besökare som Akademiska hus och Malmö stad har också information om Helgopriset. Higab-gruppen som inte verkar rikta sig på samma sätt mot nyfikna besökare försöker inte heller definiera sin identitet med hjälp av Helgopriset.

Vad gäller ett betydelsegivande av Helgopriset är det främst Akademiska hus som genom sina texter tillmäter priset ett stort värde. Akademiska hus är den enda mottagaren av priset som tillskriver priset ett lika högt värde som utdelaren Statens fastighetsverk. Ett långsiktigt kvalitetsvärde förmedlas genom priset. De andra två förvaltarna tillmäter inte priset samma värde.

³⁵ Malmö stad: "Katrinetorp utmärkelser" <http://www.malmo.se/Medborgare/Idrott--fritid/Natur--friluftsliv/Natur--och-rekreatiomsomraden/Katrinetorp/Utmarkelser.html>, besökt: 16/3-12.

³⁶ Higabgruppen: "Göteborgs konserthus" http://www.higabgruppen.se/page.asp?link=21-0-503&re_nkl=915&sokord=konserthuset&bolag=, besökt: 16/3-12.

³⁷ Göteborgs symfonikerna: "Senare renoveringar" <http://www.gso.se/?pageid=8663>, besökt: 16/3-12.

STATENS FASTIGHETSVERK

Statens fastighetsverk identitet som utdelare av Helgopriset ger dem en annan roll än pristagarna i diskursen kring Helgopriset. Enligt diskurspsykologins angreppssätt använder människor diskurser aktivt för att ge mening åt sig själva eller fenomen kring sig.³⁸ Ur ett en diskurspsykologisk synvinkel borde därför Statens Fastighetsverk använda sig av olika medier för att på ett aktivt sätt nå ut med information om Helgopriset och den betydelse de vill att priset ska ha.

Uppblåst betydelse

Helgopriset har en egen informationssida inne på Statens Fastighetsverks hemsida som skapats i samband med annonseringen av pristagaren 2009, Katrinetorps gård. Här finns en presentation av arkitekturpriset där information om tidigare pristagare och vad priset innehåller ges. I texten benämns Helgopriset som ”Sveriges största arkitekturpris”. En text med information om bakgrunden till priset samt en mindre biografi över Helgo Zettervall sätter priset i en arkitektur- och kulturhistorisk kontext. Jurymedlemmarna från 2008 finns också presenterade samt en länk till ett dokument som innehåller stadgarna för priset. Sidan lättas upp genom bilder på tidigare pristagare och en bild på Helgo Zettervall själv. Informationssidan ger en bra bakgrund och förståelse till varför Helgopriset är viktigt. Mer information går också att få genom en kontaktperson för priset som redovisas på sidan.³⁹

Helgopriset får på Statens Fastighetsverks hemsida en presentation och sätts i sitt sammanhang genom att förklara bakgrunden till priset och vilket syfte priset har. Mer information om priset går att få via länkar till texter om de nominerade byggnaderna och den vinnande byggnaden. Presentationen av juryn inger en förståelse om dess betydelse. Juryn består till största del av högt uppsatta personer som Statens Fastighetsverk generaldirektör och chefen för Riksantikvarieämbetets verkssekretariat. Att Statens fastighetsverk ger priset stor betydelse går inte att missförstå. Därmed blir det också tydligt att utdelare och mottagare av priset bär på två helt olika bilder av prisets betydelse för arkitektkontoren och deras uppdragsgivare.

Presentationen av pristagarna

Pristagarna till Helgopriset presenteras på Statens Fastighetsverks hemsida främst genom länkar till artiklar om pristagarna i fastighetsverkets egen tidning *Kulturvärden*. En sida med pressmeddelande och information om pristagaren 2008 och Helgopriset finns också på Statens Fastighetsverks hemsida.⁴⁰ I kortare artiklar som publicerats i *Kulturvärden* i och med tillkännagivandet av pristagarna ges information om byggnaderna, juryns motivering samt kortare information om själva priset. Den enda pristagare som inte fått en artikel är KTH:s bibliotek, som istället presenteras i en längre notis i tidningen.⁴¹

Alla fyra artiklarna belyser vikten av att pristagarna har tillvaratagit den redan existerande byggnaden och att förändringar har gjorts på ”nyktra” och ”kloka” sätt så att byggnaderna fortfarande kan betraktas som helheter trots tillägg eller förändringar. Gemensamt för pristagarna är att de alla beskrivs som respektfulla förändringar. Artikeln om Katrinetorps gård skiljer dock ut sig från de andra artiklarna. I texten finns fler värdeord som beskriver restaureringen som en kulturgärning och initiativtagarna som eldsjälar. Liknande formuleringar går inte att hitta i de andra artiklarna. Texten är skriven av jury-medlemmen Thomas Hellquist som i artikeln uttrycker en förhoppning om att pristagaren ska ge inspi-

³⁸ Winther Jörgensen, Philips 2000, s. 104-105.

³⁹ Statens fastighetsverk: ”Helgopriset – Statens Fastighetsverks arkitekturpris”, besökt: 19/3-12.

⁴⁰ Statens fastighetsverk: ”Östra magasinet på Katrinetorps gård vinner Helgopriset 2008”

http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/press/press_2009/vinnaren_av_helgopriset.html, besökt: 19/3-12.

⁴¹ ”KTH:s bibliotek fick tredje Helgopriset”, *Kulturvärden*, nr 4, 2004, s. 36.

ration till liknande projekt.⁴² Det är också den enda artikeln som tydligt tar upp byggnadens kulturhistoriska värden. Katrinetorps gård beskrivs som autentisk och en levande historisk miljö.⁴³

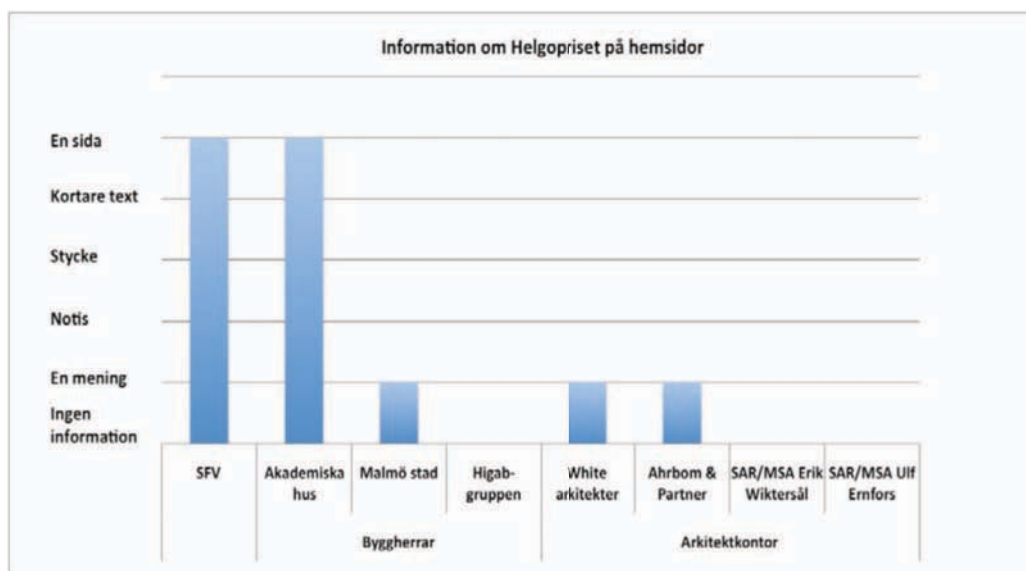
Ett annat tydligt tema i artiklarna är att stor vikt läggs vid att byggnaderna har fått nya funktioner, men att dessa funktioner görs i samklang och med respekt för byggnaden. I artiklarna betonas att byggnadernas tillägg eller restaureringar har möjliggjort ett fortsatt användande av byggnaderna. Precis som i Helgoprissets stadgar återkommer Statens fastighetsverks egna ambitioner i artiklarna och pristagarna. Att byggnaderna behåller sin själ och sin karaktär samtidigt som de ska anpassas efter dagens behov och användning prisas i artiklarna.

Statens fastighetsverks diskurs av Helgoprisset

Statens fastighetsverk lägger stor vikt vid Helgoprisset. Hemsidan är tydligt utformad med information om priset, tidigare pristagare och bakgrund till priset. Presentationen av juryn och den relativt stora prissumman vittnar om den betydelse som sätts på Helgoprisset. I den diskurs som skapas av Statens fastighetsverk på hemsidan blir arkitekturpriset ett stort och betydande pris utan motsvarighet i Sverige. En diskurs som inte motsvaras av mottagarna av priset. De kvalitetsvärden Fastighetsverket anser att Helgoprisset har går inte att hitta hos arkitektkontoren och byggherrarna, med undantag för Akademiska hus.

Pristagarna presenteras utförligt i fastighetsverkets egen tidning där mer information om byggnaden ges. Byggnaderna beskrivs på ett sådant sätt att Helgoprissets kriterier på ett tydligt sätt speglas i byggnaderna. Främst handlar det om att skapa en helhet mellan gammal och nytt, men också att förändringarna ska vara respektfullt genomförda. I artiklarna knyter författarna på ett tydligt sätt an till myndighetens egna målsättningar och Helgoprissets kriterier. Att det skulle ha rådigt någon tvekan om att pristagarna inte var självklara vinnare syns inte.

Helgoprisset blir också till en viss del en del av Statens fastighetsverks egen identifieringsprocess genom att stadgarna för priset speglar den egna verksamhetens mål. Helgoprissets vinnare blir därmed goda exempel på den arkitektur Statens fastighetsverk försöker skapa. Precis som diskurspsykologin förespråkar använder sig Statens fastighetsverk av olika medier för att beskriva både sitt arkitekturpris och den betydelse de vill att priset ska ha, men de använder sig också av medierna och priset för att definiera sin organisation och dess betydelse.

Diagrammet visar hur mycket information som finns om Helgoprisset på respektive hemsida.

⁴² Hellquist 2009, s. 39.

⁴³ Hellquist 2009, s. 38.

SAMMANFATTNING OCH DISKUSSION

Sammanfattning

Uppsatsens syfte har varit att undersöka vilket värde utdelaren och pristagarna av Helgopriset tilldelar arkitekturpriset på sina hemsidor. Undersökningen utgick ifrån hypotesen att arkitekturpriset hade två värden, ett nyhetsvärde och ett kvalitetsvärde.

Den första frågeställningen undersökte hur de vinnande arkitektkontoren skriver om Helgopriset på sina hemsidor. Materialet visade på en skillnad mellan arkitektkontoren. De större och mer etablerade kontoren nämnde priset på sina hemsidor, men gav inte information om varför de vunnit priset eller att priset stod för ett respektfullt hanterande av kulturhistoriska värden i äldre byggnader. De två mindre kontoren gav ingen information alls om att de vunnit Helgopriset. Tydligt blev att arkitektkontorens bild av Helgopriset inte motsvarade utdelarnas syn av det. De kvalitetsvärden som utdelaren ansåg att priset hade gick inte att se på arkitektkontorens hemsidor.

Det andra kapitlet utgick från frågeställningen om hur byggherrarna beskriver Helgopriset på sina hemsidor. Här uppstod en stor skillnad i materialet. Akademiska hus lade stor vikt vid priset och tillskrev priset de kvalitetsvärden som Statens fastighetsverk också gjorde. Trots att många år gått sedan Akademiska hus tilldelats Helgopriset tycktes inte heller nyhetsvärdet ha blivit mindre då mycket information om vinsten gick att hitta på hemsidan. De andra två förvaltarna Higab-gruppen och Malmö stad hade inte alls samma information. Malmö stad nämnde priset på sin hemsida medan Higab-gruppen inte nämnde priset. Här tycktes inte de kvalitetsvärden som Akademiska hus såg i priset vara lika starka. En anledning till detta ansågs vara hemsidornas skilda funktioner. Higab-gruppens hemsida var en tydlig funktions-hemsida med information och kontaktuppgifter till de olika förvaltarna. Hemsidan vände sig snarare mot deras hyresgäster än en intresserad allmänhet. Malmö stads hemsida vände sig till intresserade besökare och gav information om hur man kunde ta sig till platsen, fokus låg på platsen som besöksmål snarare än byggnaderna i sig. Akademiska hus hemsida å sin sida vände sig mer mot en intresserad allmänhet där byggnaderna stod i centrum.

Den tredje frågeställningen behandlade hur Statens fastighetsverk, som utdelare av priset, beskrev det. På fastighetsverkets hemsida gick det tydligt att se att de tillmätte priset stor betydelse. Pristagarna beskrevs utförligt i artiklar och stor vikt lades vid att framhäva att en helhet skapats mellan gammalt och nytt i byggnaderna och att byggnaderna genom sina förändringar åter var funktionsdugliga. Detta sattes i samband med Statens fastighetsverk egen målsättning att ge äldre byggnader nya funktioner på ett respektfullt sätt genom att behålla de kulturhistoriska värdena. Att Helgopriset ska spegla ett kvalitativt sammanförande av gammalt och nytt med respekt för de kulturhistoriska värdena var tydligt. Juryns motiveringar beskrev också dessa kvaliteter i de vinnande bidragen.

Undersökningen visade tydligt att den bild och den vikt Statens fastighetsverk tillmätte priset inte motsvarades av pristagarna. De kvalitetsvärden priset står för behandlades endast på två hemsidor, White arkitekters och Akademiska hus hemsidor. Ett rimligt antagande blir att priset främst har ett nyhetsvärde för mottagaren medan prisets kvalitetsvärden avseende kulturhistoriska byggnader inte var av lika stor vikt.

Diskussion

Det teoretiska antagandet att priset har två olika värden – ett kortlivat nyhetsvärde och långlivat kulturhistoriskt värde – har fått stöd i empirin. Nyhetsvärdet är nära sammankopplat med marknadsföring för både utdelare och mottagare. När priset är nytt är det också som mest attraktivt att visa upp för andra. Nyhetsvärdet skapar möjligheter för utdelaren och pristagaren att synas i media i ett positivt sammanhang. Kvalitetsvärdet å andra sidan ger mer långsiktiga värden. En kvalitetsstämpel för mottagaren. Helgoprisets kvalitetsvärde är nära sammankopplat med kulturhistoriska värden och förmågan att arbeta med dem på ett respektfullt sätt.

Undersökningen visar tydligt att det skiljer sig mellan utdelare och mottagare i vilket värde man lägger störst vikt vid. Det motsvaras av skillnaderna i livslängd för byggnader respektive arkitektuppdrag. Statens fastighetsverk lägger stor vikt vid prisets långsiktiga kvalitetsvärden. Genom texter och artiklar visas hur pristagarna lyckats uppnå prisets kvalitetskrav. De krav fastighetsverket ställer på pristagarna är identiska med de mål fastighetsverket som myndighet har att uppnå. Att ge priset det utrymme och de värden, de själva som myndighet bör uppnå, blir indirekt ett sätt att definiera sin egen funktion. Genom priset förstärks Statens fastighetsverk egen identitet som en kvalitativ byggherre och förvaltare när de själva delar ut det främsta priset i kategorin. Att de står som avsändare av priset blir också en garanti på att de är kapabla att uppnå samma arkitektoniska - och kulturhistoriska-kvalitet som priset förmedlar.

Arkitekterna tar som mottagare mer fasta på nyhetsvärdet. De kvalitetsvärden som priset också står för lämnas okommenterade på kontorens hemsidor. Byggherrarna visar även de ett svalt intresse för Helgoprissets kvalitetsvärden. Undantaget är Akademiska hus. Deras intresse för priset kan kopplas samman med deras roll som förvaltare av byggnader med en annan tidsdimension. Att lyfta fram byggnadernas särprägel genom kulturhistoriska värden blir för dem ett sätt att marknadsföra sig. Helgoprisset blir därmed en kvalitetsstämpel som de kan använda i marknadsföringssyfte. Detta kan också förklara arkitektkontorens svala intresse.

De kvalitetsvärden som Helgoprisset står för kan inte arkitektkontoren omvandla för marknadsföringssyfte på samma sätt. De vinnande arkitektkontoren har inte en uttalad kulturhistorisk profil och kan därmed inte göra kvalitetsvärdena till marknadsföring på samma sätt som Akademiska hus. Akademiska hus förvaltar även nya fastigheter, men har på sin hemsida lyft fram de kulturhistoriska byggnader som de förvaltar och hur de anpassat dem för nya ändamål. Den identitet som Akademiska hus försöker skapa av sig själva på sin hemsida speglar i mångt och mycket de ambitioner Statens fastighetsverk har. Att därmed använda sig av de olika värden som fastighetsverket försöker förmedla med sitt pris blir därför mycket lättare och passar bättre in i Akademiska hus självbild.

Om Helgoprissets kvalitetsvärden ska få synas på mottagarnas hemsidor krävs det att de stämmer in med den bild som mottagaren vill skapa av sig själv. Detta blir tydligare om man jämför mottagarnas olika hemsidor. Akademiska hus försöker förmedla en bild av sig själv och sina fastigheter genom hemsidan. Higab-gruppen och Malmö stads hemsidor var mycket mer informationsinriktade; viktigast var att få ut nödvändig information som besökaren förmodligen letade efter, som kontaktinformation till förvaltare eller vägbeskrivning till platsen. För Malmö stad blir priset en metod för att locka besökare, inte för att understryka kulturhistoriska värden. På Malmö stads hemsida likställs Helgoprisset och Samhällsbyggarprisets hedersomnämning med tidningen Metros pris för bästa uteservering. Helgoprissets funktion blir här att ”vara ett pris” som automatiskt står för någon form kvalité, men vilken kvalité är diffust och oviktigt.

Vilken bild mottagaren vill förmedla av sig själv påverkar hur hemsidan ser ut och som en konsekvens vad som står i den. Om Helgoprissets mer långsiktiga kvalitetsvärden ska få en plats och värderas av mottagarna krävs det att de passar in i den bild som arkitektkontoren och byggherrarna vill förmedla av sig själva. Bland det undersökta materialet är det bara Akademiska hus som fullt ut kunde använda sig av Helgoprissets kvalitetsvärden i sin marknadsföring på hemsidan. Då hemsidor först och främst är ett sätt för företagen att informera om sin organisation och förmedla en bild av sig själva blir Helgoprissets kvalitetsvärden beroende av att de passar in i företagets självbild.

Hur Helgoprisset som arkitekturpris värderas av utdelare och mottagare på sina respektive hemsidor är beroende av hur mottagare och utdelare vill presentera sig själva och vilken funktion de vill ge åt sin hemsida. För Statens fastighetsverk och Akademiska hus får priset en stor betydelse medan de andra mottagarna inte lägger lika stor vikt vid prisets kvalitetsvärden. För att Helgoprisset och dess kvalitetsvärden ska bli mer synligt på hemsidorna krävs att mottagaren identifierar sig med att tillvarata kulturhistoriska värden och att hemsidan förmedlar denna ambition och inte är renodlade informationssidor. Om Helgoprissets värden inte överrensstämmer med mottagarens identitet övergår arkitekturpriset till att bli endast ett *pris* som står för en oklar och diffus kvalitet, dess karaktäriserande kvalitetsvärden är därmed försvunna.

KÄLLOR

Bildförteckning

Helgoprisetets logotyp. Illustration: Carl Johan Hane. Hämtat från:

http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/priser_och_stipendier/2008/helgopriset_2008.html 12/3-12

Alnarps ladugård efter ombyggnad. Foto: okänd. Hämtad från:

<http://www.lomma.se/huvudmeny/byggaboochmiljo/bygglovochanmalan/prisforgodbyggnadskultur/1996.4.1aa5edb712e1fbce9988000233.html> 12/3-12

Göteborgs konserthus. Tillbyggnad i vit puts. Foto: okänd. Hämtad från:

<http://remus.meta.se/smf/svenskamuseer/Sm14/aktuellt/notiser.html> 12/3-12

KTH:s bibliotek med glasfasad. Foto: Åke E:son Lindman. Hämtad från:

http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/press/press_2004/Vinnaren_av_helgopriset_utsedd.html 12/3-12

Östra stallet Katrinetorps gård. Foto: okänd. Hämtat från:

http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/nyheter/2009/jan_feb/katrinetorps_gard_vinner_helgopriset_2008.html 12/3-12

Elektroniska källor

Ahrbom & Partner: ”byggnader för utbildning och forskning” <http://www.aop.se/Sidor/Ram-uppdrag.html> 13/3-12.

Akademiska hus: ”Alnarpsgården”

<http://www.akademiskahus.se/index.php?id=468&strEstateUID=M0026620&strEstateAreaUID=lu6> 12/3-12.

Akademiska hus: ”KTH:s bibliotek fick Helgopriset” <http://www.akademiskahus.se/index.php?id=457&lNewsID=5121573-12> 15/2-12.

Akademiska hus: ”Två av våra byggnader nominerade till Helgopriset”

<http://www.akademiskahus.se/index.php?id=457&lNewsID=511> 15/3-12.

Akademiska hus: ”Utmärkelser” <http://www.akademiskahus.se/index.php?id=437> 15/3-12.

Göteborgs symfoniker: ”Senare renoveringar” <http://www.gso.se/?pageid=8663> 16/3-12.

Higabgruppen: ”Göteborgs konserthus” http://www.higabgruppen.se/page.asp?link=21-0-503&re_nkl=915&skord=konserthuset&bolag= 16/3-12.

Malmö stad: ”Katrinetorp” <http://www.malmo.se/katrinetorp> 16/3-12.

Malmö stad: ”Katrinetorp utmärkelser” <http://www.malmo.se/Medborgare/Idrott--fritid/Natur--friluftsliv/Natur--och-rekreatiomsomraden/Katrinetorp/Utmarkelser.html> 16/3-12.

Statens fastighetsverk: ”Helgo – Statens fastighetsverks arkitekturpris”

http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/priser_och_stipendier/2008/helgopriset_2008.html 8/3-12.

Statens fastighetsverk: ”Stadgar för Statens fastighetsverks arkitekturpris Helgo – för bästa restaurering eller komplettering av äldre byggnadsverk”. Hämtat från:

http://www.sfv.se/cms/showdocument/documents/sfv/aktuellt/2008/helgopriset/stadgar_for_helgopriset_2008.pdf 8/3-12.

Statens fastighetsverk: ”vårt uppdrag” http://www.sfv.se/cms/om_sfv/Vart_uppdrag.html 12/3-12.

Statens fastighetsverk: "Östra magasinet på Katrinetorps gård vinner Helgopriset 2008"
http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/press/press_2009/vinnaren_av_helogpriset.html 19/3-12.

White: "Byggnadsvård" http://white.se/tjanster_och_marknadsomraden#byggnadsvard 13/3-12.

Litteratur

Beckman, Mats: *Träpriset. Om att lägga ribban för svensk träarkitektur*, Stockholm: Kungliga Tekniska Högskolan, Skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad 2008.

Bodin, Anders: "Värme och ljus bakom en sval fasad. Göteborgs konserthus – vinnare av Helgopriset 2001" I: *Kulturvärden* nr: 4:2001.

Börjesson, Mats och Palmblad, Eva (red.) *Diskursanalys i praktiken*, Liber, Stockholm 2007.

"KTH:s bibliotek fick tredje Helgopriset", *Kulturvärden*, nr 4, 2004, s. 36.

Hellquist, Thomas: "Helgopriset 2008", *Kulturvärden*, nr 1, 2009, s. 38-39.

Landberg, Hans: "Fastighetsverkets arkitekturpris till Alnarp", *Kulturvärden* nr 4, 1996, s. 12-13.

Nilsson, F: "Historisk översikt". I: *Alnarps institutet 100 år*, Alnarps Institut, Alnarp 1962.

Persson, Eva M: *Tre av Sveriges arkitekters arkitekturpris – guldstolen, kasper salinpriset, planpriset*, Stockholm: Kungliga Tekniska högskolan, Skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad 2010.

Rudberg, Eva: "Den tidiga funktionalismen 1930-1940". I: *Att bygga ett land*, red. Claes Caldenby, Arkitekturmuseet, Stockholm 1998.

Rönn, Magnus: "Att bedöma arkitektonisk kvalitet – om konsten att utse prisvinnare", *Nordisk Arkitekturforskning* nr 3, 2003, s. 89-101.

Weinert, Jakob: *Årets byggnad i Södertälje*, Stockholm: Kungliga Tekniska Högskolan, Skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad 2010.

Winther Jørgensen, Marianne och Philips, Louise: *Diskursanalys som teori och metod*, Studentlitteratur, Lund 2000.

BILAGA

Bilaga med skärmdumpar från Statens fastighetsverks hemsida och pristagarnas hemsidor.

1. Statens fastighetsverks presentation av prisvinnaren 2008 och Helgopriset:

STATENS FASTIGHETSVERK

SÖK SÖK

ÖVERSIKT KONTAKT ANPASSA LÄTTLÄST

ONSDAGEN DEN 23 MAJ 2012

ENGLISH SFV:S EXTRANÄT

FÖR HYRESGÄSTER VÅRA FASTIGHETER AKTUELLT OM SFV GALLERIET

AKTUELLT / PRISER OCH STIPENDIER / HELGOPRISET 2008

Kontakt
Om du har frågor om Helgopriset, kontakta:
■ Sirje Miller, Statens fastighetsverk, tel 08 696 70 89, e-post sirje.miller@sfv.se

Bakgrund och stadgar
Statens fastighetsverk disponerar en del av avkastningen från Helgo Zettervalls Fond som ska användas "till främjandet av den svenska byggnadskonstens utveckling". 1996 instiftades ett arkitekturpris för att belöna skickligt genomförda tillägg till äldre byggnadsverk.
[Stadgar för Helgopriset 2008.pdf](#)

Helgo - Statens fastighetsverks arkitekturpris
För bästa restaurering eller komplettering av äldre byggnadsverk
Sveriges största arkitekturpris
Helgopriset är Sveriges största arkitekturpris och delas ut fyra gånger, senast år 2009 då . Priset ges för bästa restaurering, komplettering, ombyggnad eller tillbyggnad av ett äldre byggnadsverk. Byggnaden måste ligga i Sverige, men behöver inte ägas av staten eller det allmänna, vara kulturskyddat eller klassat som byggnadsminne.
Priset består av en plakett som ska fästas på byggnadsverket och en prissumma på 150 000 kronor.
Vinnare av Helgopriset:
■ 2008: Östra magasinet på Katrinetorps gård, Malmö

Illustration: Carl Johan Hane
Helgoprissets logotyp.

instiftades ett arkitekturpris för att belöna skickligt genomförda tillägg till äldre byggnadsverk.
[Stadgar för Helgopriset 2008.pdf](#) 20 kB, 2008-04-17

Jury för Helgopriset 2008
Juryn består av:
■ Bo Jonsson, generaldirektör Statens fastighetsverk, juryns ordförande
■ Ulrika Bergström, kulturarvschef Statens fastighetsverk, arkitekt SAR/MSA
■ Anders Bodin, kulturarvsspecialist Statens fastighetsverk, arkitekt SAR/MSA
■ Hélène Hanes, antikvarie Statens fastighetsverk
■ Andreas Heymowski, t f professor i restaureringskonst Kungl. Konsthögskolan, arkitekt SAR/MSA
■ Sven Göthe, avdelningschef Riksantikvarieämbetet
■ Thomas Hellquist, arkitekt SAR/MSA

Vinnare av Helgopriset:
■ 2009: Östra magasinet på Katrinetorps gård, Malmö
■ 2004: KTH:s bibliotek, Stockholm
■ 2001: Göteborgs konserthus
■ 1996: Alnarps Ladugård
Östra magasinet på Katrinetorps gård utanför Malmö tilldelades Helgopriset 2009 i hård konkurrens bland 9 andra nominerade. Läs mer om dessa via länkarna nedan.
■ [Nominerade till Helgopriset 2008](#)
■ [Östra magasinet på Katrinetorps gård vinner Helgopriset 2008, länk till pressmeddelande 2009-02-07](#)

Vem var Helgo Zettervall?
Helgo Zettervall (1831-1907) var arkitekt, professor vid Konstakademien från 1881 och chef för Överintendentsämbetet (fr o m 1918 Byggnadsstyrelsen och fr o m 1993 Statens fastighetsverk) 1882-1897.
Zettervall efterlämnade en mycket stor och imponerande produktion, bl a restaureringarna av Lund, Skara och Uppsalas domkyrkor. Bland nybyggnader kan nämnas Allhelgonakyrkan i Lund, Matteuskyrkan i Norrköping, Oskar Fredriks kyrka i Göteborg, Skara läroverk, Bolinderska huset, Norra Latin i Stockholm och Lunds Universitetsbyggnad.

Helgoprissets logotyp.

Foto: SFV
Helgo Zettervall, fotograferad på 1880-talet.

Hämtat den 23/5-12 från: http://www.sfv.se/cms/sfv/aktuellt/priser_och_stipendier/2008/helgopriset_2008.html

2. Presentation av Alnarpsgården på Akademiska hus hemsida:

Lediga lokaler | Projekt

Projekt
Utmärkelser
Tekniska publikationer
Lediga lokaler

BYT BYGGNAD

Vald byggnad Alnarpsgården, bibliotek

Kortfakta:
Adress: Sundsvägen 6, Alnarp
Jur. bet: Alnarp 1:60
Anl. nr: M0026620
Byggår: 1869
Arkitekt: CH. Grantzow, Erik Wikerstål

Alnarpsgården i Alnarp är en byggnad som vi är extra stolta över, byggnaden har fått två stora utmärkelser. Helgo priset 1996 som delas ut av Statens Fastighetsverk samt Europa Nostra som delades ut 1999.

Kan byggnader från 1960-talet, byggda för att hysa kor, hästar, får och grisar, sädesmagasin och tröskloge, mer än 100 år senare byggas om och användas för ett helt annat syfte?
Ladugården är ett levande bevis på att det är möjligt, mer än 10 000 kvadratmeter fördelat på fyra byggnader kring en stor stensatt gård har förvandlats till ett modernt universitet med sikten inställt på framtiden.

Njut av bilderna och kom gärna och besök vår underbart vackra byggnad.

KARTOR
Stor campuskarta
Liten campuskarta

KONTAKT
Berit Christenson
Anders Ringström

FELANMÅLAN
Till formuläret

Hämtat den 23/5-12 från:

<http://www.akademiskabus.se/index.php?id=468&strEstateUID=M0026620&strEstateAreaUID=lu6>

3. Presentation av Göteborgs konserthus på Higab-gruppens hemsida:

Higabgruppen

VÅRA FASTIGHETER FELANMÅLAN LEDIGA LOKALER OM HIGABGRUPPEN PROJEKT MILJÖ KONTAKT

- Om våra fastigheter
- Hitta till våra hus
- Månadens hus 2008
- Byggnadsminnen

Konserthuset

skriv ut

Fastighetsbeteckning:
Lorensberg 31:1

Byggnadsår:
1935

Bolag:
Kulturfastigheter i Göteborg AB

Adress:
Götaplatsen 8
412 56 GÖTEBORG

Uthyrningsfrågor:
Thomas Andréasson
Telefon: 031-368 53 30

Tekniska frågor:
Roberto De Feo
Telefon: 031-368 53 59

Karta Hitta hit

Information

Lokaltyper
Information om fastighetens lokaltyper
[Läs mer](#)

Kortfakta
Ursprunglig användning:
Konserthus
Nuvarande användning:
Konserthus
Arkitekt
Nils Einar Eriksson

Historik
Ur boken **Göteborgarnas Hus**
⇒ SVEN RENSTRÖM – EN STOR DONATOR
⇒ EKONOMI OCH ÅTER EKONOMI
⇒ TEATERN VID GÖTAPLATSSEN
⇒ KONSERTHUSET

Hämtat den 23/5-12 från: http://www.higabgruppen.se/page.asp?link=21-0-503&re_nkl=915&sokord=konserthuset&bolag=

4. Presentation av KTH:s bibliotek på Ahrbom & Partners hemsida:

AHRBOM & PARTNER

A & P ARKITEKTKONTOR AB

START

UPPDRAG

OM OSS

BYGGNADER FÖR
UTBILDNING & FORSKNING

KONTOR

BYGGNADER FÖR HANDEL

KULTURINSTITUTIONER

KYRKBYGGNADER

HOTELL & RESTAURANGER

Försvarshögskolan, KTH

Parallellt uppdrag om nytt hus för Försvarshögskolan och Utrikespolitiska Institutet.
Beställare: [Akademiska Hus](#)

2002

Nytt huvudbibliotek - 43:6, KTH

Ursprungsarkitekt: Erik Lallerstedt
Renovering, om- och tillbyggnad för modern biblioteksverksamhet.
Belönat med ROT-priset och Guldstolen 2002 samt Helgopriset 2004.
Beställare: [Akademiska Hus](#)

1996 - 2002

Hämtat den 23/5-12 från: <http://www.aop.se/sidor/Ram-uppdrag.html>

5. Presentation av KTH:s bibliotek på Akademiska hus hemsida:

AKADEMISKA HUS

Tjänster

Fastigheter

Om Akademiska Hus

→ Aktuellt

Press

AKTUELLT

Aha - temamagasin

Nyheter

Läsvärt

Inlägget

Seminariedagar 2012

Seminariedagar 2011

Akademiska Rodden

Nyheter

Sök nyheter:

KTH:s bibliotek fick Helgopriset

Stockholm, 2004-11-23

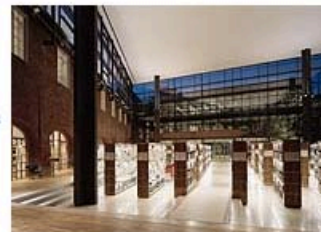
Helgopriset är Sveriges största arkitekturpris. Det delas ut av Statens fastighetsverk. Till årets prisutdelning hade juryn utsett 8 nomineringar bland de 32 förslag som kommit in. Helgopriset 2004 gick till Kungliga Tekniska Högskolans bibliotek.

Det prisbelönta projektet var ursprungligen en laboratoriebyggnad från 1917 som ritats av arkitekt Erik Lallerstedt. Den har sedan omvandlats till huvudbibliotek för KTH.

I programmet för Helgopriset beskrivs projektet som enligt följande

"Ett öppet, triangulärt gårdsrum har återställts och en ny glasbyggnad förenar på ett elegant sätt de två vinkelställda f.d. laboratorielängorna. Högt över gårdsrummet och de äldre byggnaderna svävar en taksiva, buren av fyra stycken 15 m höga pelare. Den nya entrébyggnadens glasfasad speglar omkringliggande röda tegelfasader och ger insyn och kontakt med campusområdet.

Sambanden mellan byggnader och gårdsrum har återskapats och utvecklats. Gården utgör i dag bibliotekets centrala bokhall och i de omgivande längorna finns läsplatser, kontorsarbetsplatser och bokmagasin. Biblioteksgården och den nya glasbyggnaden

Helgo⁰⁴

Sambanden mellan byggnader och gårdsrum har återskapats och utvecklats. Gården utgör i dag bibliotelets centrala bokhall och i de omgivande längorna finns läsplatser, kontorsarbetsplatser och bokmagasin. Biblioteksgården och den nya glasbyggnaden kompletterar varandra väl och samverkar på ett förtjänstfullt sätt med platsen. De nya tilläggen, både vad gäller byggnad och inredning, är skickligt utförda och skapar en helhet som med stor respekt ansluter till Lallerstedts, sedan 1935, byggnadsminnesförklarade anläggning."

Priset består av en plakett som ska fästas på byggnadsverket och en penningssumma, på 150 000 kronor, som ska användas för studier, resa eller annan utveckling av kunskap inom området. Huvuddelen av priset, 100 000 kronor, gick till arkitekt Per Ahrbom. Resterande del av priset gick till Akademiska Hus fastighetschef Jan Kron, projektledaren Hans Waldaeus, Hifab samt till Annika Swéden och Gunnar Lager båda från KTH.

Kontaktperson: Jan Kron

Hämtat den 23/5-12 från: <http://www.akademiskabus.se/index.php?id=457&NewsID=512>

6. Presentation av Katrinetorps gård på Malmö stads hemsida:

malmo.se → Idrott & fritid → Natur & friluftsliv → Natur- och rekreationsområden → Katrinetorp → Utmärkelser

Utmärkelser

Katrinetorp har förärats med ett antal utmärkelser för byggnader och verksamhet.

Helgopriset 2008. Statens Fastighetsverks pris för varsam renovering. Priset delas ut vart fjärde år.

Årets uteservering 2009. Utdelas av Malmö stad och tidningen Metro.

Årets stadsbyggnadspris, hedersnämmande.

Kontakta oss

Mats Bohman
Intendent

Eva-Britt Larsson
Projektsamordnare

Ahmet Becarevic
Trädgårdsmästare

Katrinetorp
Skriv till oss »
E-post: katrinetorp@malmo.se
Tel: 040 46 71 66

Telefontider

Hämtat den 23/5-12 från: <http://www.malmo.se/Medborgare/Idrott-fritid/Natur-friluftsliv/Natur-och-rekreationsomraden/Katrinetorp/Utmärkelser.html>

7. Akademiska hus meddelar att de har två nominerade byggnader till Helgopriset:

AKADEMISKA HUS

Tjänster

Fastigheter

Om Akademiska Hus

→ Aktuellt

Press

AKTUELLT

Aha - temamagasin

Nyheter

Läsvärt

Inlägget

Seminariedagar 2012

Seminariedagar 2011

Akademiska Rodden

Nyheter

Två av våra byggnader nominerade till Helgopriset

Lund, 2004-11-15

För tredje gången ska det stora arkitekturpriset Helgopriset delas ut. Två av Akademiska Hus byggnader är nominerade. Det är Astronomihuset i Lund och Kungliga Tekniska Högskolans bibliotek i Stockholm.

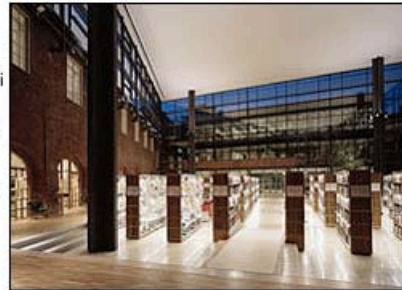
Statens fastighetsverks arkitekturpris Helgopriset delas ut för bästa restaurering, komplettering, ombyggnad eller tillbyggnad av äldre byggnadsverk.

Astronomihuset

Akademiska Hus byggde om gamla vattentornet i Lund i samband med en nybyggnad för institutionen för Astronomi. Arkitekter är Cecilia Pering, Björn Wigelius och Hans Ödman från FOJAB Arkitekter AB. Det nybyggda huset ligger intill det gamla vattentornet, som efter ombyggnaden fått en ny funktion som del av institutionens verksamhet. Astronomihuset är en spännande byggnad och ett gott exempel på hur gammalt och nytt kan blandas och förvandlas till en funktionell och modern studie- och forskningsmiljö.

Astronomihuset i Lund

Kungliga Tekniska högskolans bibliotek

Kungliga Tekniska Högskolans bibliotek

Ahrbom Arkitektkontor AB har svarat för den arkitektoniska gestaltningen i omvandlingen av en laboratoriebyggnad från 1917, ritad av Erik Lallerstedt, till ett nytt bibliotek för Kungliga Tekniska Högskolan. I det nya nya biblioteket, KTHB, har KTH fått moderna lokaler samtidigt som den ursprungliga karaktären med dess arkitektoniska kvaliteter har behållits. På den tidigare gården har ett stort gårdsrum, med ett tak som svävar på fyra fjorton meter höga pelare, skapats. I biblioteket finns också lokaler för KTH Learning Lab Space som är en del av Swedish Learning Lab. Det är en experimentplats för att stimulera och utveckla nya former av av lärande genom nytänkande inom pedagogik, teknik och rum.

Andra gången gillt?

Det är bara tredje gången som Helgopriset delas ut. Första Helgopriset delades ut 1996, då vann Alnarps Ladugård priset. Ladugården ingår idag i Akademiska Hus bestånd och vi hoppas det är ett gott tecken inför avgörandet i år. Göteborgs konserthus vann priset 2001. I år finns det 8 nominerade.

- Institutionen för Astronomi, Lund
- Informationsbyggnad Ornäsloftet, Borlänge
- Eslövs Medborgarhus
- Dieselverkstaden, Nacka
- Kungliga Tekniska högskolans bibliotek, Stockholm
- Bellmanshuset, Stockholm
- Wrangelska palatset, Stockholm
- Skissernas Museum, Lund

De nominerade har valts ut av en jury med representanter från Statens fastighetsverk, Sveriges Arkitekter, Riksantikvarieämbetet och Konsthögskolans avdelning för restaureringskonst.

Vi får vänta med spänning tills den 22 november då vinnaren offentliggörs.

Mer info

- [Här kan du läsa mer om Astronomihuset](#)
- [Här kan du läsa mer om KTH Biblioteket](#)

Kontaktperson: Bengt Keyser

Hämtat den 23/5-12 från: <http://www.akademiskabus.se/index.php?id=457&INewsID=511>